

Suvestinė redakcija nuo 2018-10-16 iki 2018-11-06

Įsakymas paskelbtas: TAR 2017-04-14, i. k. 2017-06420



**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL NACIONALINĖS JAUNIMO POLITIKOS 2011–2019 METŲ PLĖTROS
PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO 2017–2019 METŲ VEIKSMŲ PLANO
PATVIRTINIMO**

2017 m. balandžio 13 d. Nr. A1-181
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1715 „Dėl Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programos patvirtinimo“ 2.4 papunkčiu:

1. T v i r t i n u pridedamą Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programos įgyvendinimo 2017–2019 metų veiksmų planą (toliau – Planas).
2. R e k o m e n d u o j u savivaldybėms dalyvauti įgyvendinant Planą ir iš savivaldybių biudžetų skirti lėšų jo priemonėms įgyvendinti.
3. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę viceministrams pagal veiklos sritis.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2017 m. balandžio 13 d. įsakymu
Nr. A1-181

NACIONALINĖS JAUNIMO POLITIKOS 2011–2019 METŲ PLĖTROS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO 2017–2019 METŲ VEIKSMŲ PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programos įgyvendinimo 2017–2019 metų veiksmų planas (toliau – Veiksmų planas) numato nacionalinės jaunimo politikos įgyvendinimo tikslus, uždavinius, priemones, kokybinius ir kiekybinius vertinimo kriterijus.

2. Veiksmų plano tikslas – nustatyti priemones, skirtas jaunimo politikos įgyvendinimui stiprinti nacionaliniu mastu, užtikrinant tarpžinybinį bendradarbiavimą tarp viešojo, privataus ir nevyriausybinių sektorių, infrastruktūrą, reikalingą darniai, faktais ir žiniomis grįstai jaunimo politikai įgyvendinti.

3. Veiksmų plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme, Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatyme, o nuo 2017 m. liepos 1 d. – Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme, Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme, Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. A1-416 „Dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo tvarkos aprašo“, Atvirų jaunimo centrų veiklos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. A1-570 „Dėl Atvirų jaunimo centrų veiklos aprašo patvirtinimo“, apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

4. 1 problema – jaunų žmonių poreikių neužtikrinanti socialinės apsaugos, švietimo ir sveikatos sistemų plėtra.

4.1. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, jaunimo (15–29 m.) nedarbo lygis 2011 m. siekė 23,2 proc., o 2015 m. – 12,7 proc. Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, 2017 m. sausio 1 d. buvo registruota 24,4 tūkst. 16–29 m. amžiaus bedarbių, kurie sudarė 16,1 proc. visų bedarbių. Atitinkamu laikotarpiu prieš metus 16–29 m. amžiaus bedarbių registruota 4,1 tūkst. daugiau (2016 m. sausio 1 d. jų buvo 28,5 tūkst.) ir jie sudarė 17,5 proc. visų bedarbių. Nors įvairios tikslinės programos ir priemonės padėjo per ketverius metus sumažinti jaunų žmonių nedarbo lygį, tačiau jaunimo nedarbas vis dar išlieka viena iš aktualiausių problemų Lietuvoje. Nepakankamas profesinis orientavimas ir tai, kad darbdaviai nėra linkę mokėti deramo atlyginimo jauniems žmonėms arba visai nepriima jų į darbą dėl nepakankamos darbo patirties, lemia jaunimo įsitvirtinimo darbo rinkoje problemas. 2012 m. Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Jaunimo

reikalų departamentas) atliktos Jaunimo problematikos tyrimų rezultatų palyginamosios analizės (toliau – Jaunimo problematikos tyrimas) duomenimis, jaunimas nurodė šias darbo ne pagal įgytą specialybę priežastis: 37,2 proc. negalėjo rasti darbo pagal specialybę, 18,1 proc. nurodė, kad dar studijuodami pradėjo dirbti ne pagal specialybę, 12,2 proc. – darbas pagal įgytą specialybę būtų mažiau apmokamas, 6,2 proc. – darbas pagal įgytą specialybę nėra įdomus, o 22,3 proc. nurodė, kad neturi specialybės.

4.2. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2015 m. išvykimą iš šalies deklaravo 44,5 tūkst. Lietuvos Respublikos piliečių, iš kurių beveik 19 tūkst. sudarė jauni žmonės nuo 15 iki 29 metų amžiaus, o tai sudaro beveik 43 proc. visų išvykusių asmenų. 2012 m. atlikto Jaunimo problematikos tyrimo duomenimis, apie 40 proc. dirbančio jaunimo turi ketinimų keisti darbą arba mokytis. Ketinantys keisti darbą neapsiriboja miestu, kuriame gyvena. Jie palankiai vertina tiek migraciją šalies viduje, tiek emigraciją į užsienį. Remiantis 2012 m. atlikto Jaunimo problematikos tyrimo duomenimis, vyraujantis emigracijos į užsienį planų motyvas yra noras užsidirbti daugiau pinigų (75,6 proc.), antras pagal pasirinkimo dažnumą motyvas – darbo paieškos Lietuvoje sunkumai (40,4 proc.). Todėl būtina spręsti jaunimo emigracijos problemą, nes jaunimo emigracija neigiamai veikia ekonomikos pokyčius ir kelia grėsmę socialiniam ir ekonominiam šalies stabilumui.

4.3. Viena iš jaunimo gyvenimo kokybės problemų vis dar yra nepalankios sąlygos jaunimui ir jaunoms šeimoms išsinuomoti / įsigyti būstą. 2012 m. atlikto Jaunimo problematikos tyrimo duomenimis, dauguma (67,1 proc.) apklausoje dalyvavusių jaunuolių gyveno jų tėvams arba jų sutuoktinių tėvams nuosavybės teise priklausančiame būste. Dauguma apklausoje dalyvavusių jaunų žmonių (78,8 proc.) nebuvo sudarę būsto paskolos sutarties.

4.4. 2014 m. Eurobarometro duomenimis, Lietuvoje daugiau negu 91 proc. rūkančių asmenų rūkyti pradeda iki 25 metų. Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro bei Sveikatos ekonomikos centro 2015 m. duomenimis, moksleiviai savo sveikatą vertino labai prastai ir jautėsi nesveiki. Lietuvos vaikų subjektyvaus sveikatos vertinimo rodikliai yra patys žemiausi, lyginant su kitomis Europos šalimis, todėl, siekiant gerinti jaunimo sveikatą, svarbu gerinti jaunimo sveikatos stebėseną, skatinti jų sveikatingumą, užtikrinti įvairių priklausomybės formų prevenciją.

4.5. Per ketverius metus (2011–2015 m.) jaunimo (14–29 m.), įtariamo (kaltinamo) padarius nusikalstamą veiką, skaičius sumažėjo beveik 2,5 karto – iki 11 781, tačiau, nepaisant to, kad statistiniai rodikliai sparčiai gerėja ir 2019 m. siektina kriterijaus reikšmė yra 10 tūkst., o tai yra beveik 2 tūkst. jaunų žmonių, įtariamų (kaltinamų) padarius nusikalstamą veiką, mažiau negu 2015 m., būtina toliau tobulinti esamą situaciją ir įgyvendinti programos priemones.

5. 2 problema – didelė dalis jaunimo nesidomi visuomenine veikla, nedalyvauja pilietiškumą stiprinančiose visuomeninėse veiklose.

5.1. Neformalusis švietimas Europoje yra pripažįstama sritis, skatinanti jaunų žmonių asmenybės tobulėjimą, pilietiškumą, aktyvumą bei motyvaciją. Švietimo sistema turi padėti asmenims įgyti gyvenimui reikalingų žinių, gebėjimų, įgūdžių, tačiau iki šiol daugiausiai dėmesio skiriama formaliojo švietimo sričiai. 2016 m. pabaigoje šalyje 55,8 proc. bendrojo švietimo mokyklų mokinių buvo įtraukti į neformaliojo vaikų švietimo veiklą. Neformalusis jaunimo švietimas Lietuvoje nėra išplėtotas, jis dažniausiai atlieka tik formaliojo švietimo papildymo funkciją. Nors yra sudarytos sąlygos neformaliajam švietimui plėtotis, tačiau būtina toliau jį stiprinti, o neformaliojo vaikų švietimo finansavimą tobulinti.

5.2. Tam, kad būtų sudaromos sąlygos jaunimo kultūrinei edukacijai bei skatinamas jaunimo kūrybiškumas, iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų skiriamas finansavimas jaunimo

kultūrinei edukacijai, profesionaliam ir neprofesionaliam jaunimo menui remti. 2009 m. buvo skirta 956 tūkst. Lt, o 2016 m. – 700 tūkst. Eur. Vadinasi, finansavimas padidėjo apie 2,5 karto. Nepaisant to, jaunimo įsitraukimo į visuomeninę, kūrybiškumą skatinančią veiklą problema vis dar yra aktuali, todėl reikia sudaryti sąlygas skatinti jaunimo kūrybiškumą bei kultūrinę edukaciją.

5.3. Jaunimo įsitraukimas į aktyvią laisvalaikio veiklą sudaro sąlygas ugdyti jo pilietiškumo, demokratiškumo pagrindus. Tam, kad jauni žmonės būtų kuo labiau įtraukti į įvairaus pobūdžio laisvalaikio veiklas, bendrautų tarpusavyje ir būtų aktyvūs bei pilietiški, būtina įtraukti jaunimą į neformalųjį švietimą. 2012 m. atliktu Jaunimo problematikos tyrimu nustatyta, kad dažniausiai laisvalaikio jaunimas susitinka su draugais (81,7 proc.), žiūri televiziją (67,8 proc.), o visuomeninių organizacijų veikloje dalyvauja tik 13,5 proc. jaunimo. Net 46,6 proc. jaunų žmonių teigė nedalyvaujantys ir niekada nebuvo dalyvavę savanoriškoje veikloje. Remiantis minėtu tyrimu, nustatyta, kad vis dar aktuali jaunimo neaktyvaus įsitraukimo dalyvaujant visuomeniniame gyvenime problema.

5.4. Jaunimo pilietinės galios indekso tyrimo duomenimis, 2009 m. Lietuvos jaunimo pilietinės galios indeksas buvo 35 iš 100 galimų, tačiau, remiantis 2015 m. duomenimis, visos Lietuvos visuomenės pilietinės galios indeksas, kelerius metus po truputį augęs, smuktelėjo ir buvo įvertintas 33,4 balo iš 100 galimų. Tokie pilietinės galios rodikliai rodo, kad Lietuvos visuomenė vis dar linkusi nepakankamai įsitraukti į visuomeninę veiklą, dėl to pilietinės galios indeksas kasmet mažėja ir rodo silpnėjančią pilietinės galios būklę. Blogėjantys statistiniai duomenys rodo, kad jaunimo neįsitraukimo į pilietinę veiklą problema tampa dar aktualesnė. Sprendžiant nurodytą problemą, būtina skatinti jaunos žmonės aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime ir ugdyti jų pilietines kompetencijas.

6. 3 problema – nepakankamai išplėtotą darbo su jaunimu sistema, neužtikrinama jaunimo užimtumo infrastruktūros plėtra.

6.1. Įgyvendinant jaunimo politiką, kuriami atviri jaunimo centrai (toliau – AJC), kurių paskirtis – vykdyti atvirąjį darbą su mažiau galimybių turinčiu jaunimu. 2016 m. gruodžio mėn. duomenimis, Lietuvoje veikė 36 AJC ir 154 atviros jaunimo erdvės (toliau – AJE) (iš viso 190). Palyginimui – 2011 m. veikė 20 AJC ir AJE. Taigi pastebima atvirojo darbo su jaunimu sistemos plėtra. Skatinant jaunimo laisvalaikio užimtumo didėjimą, reikia ir toliau plėtoti esamas ir kurti naujas jaunimo laisvalaikio užimtumui ir ugdymui palankias erdves.

6.2. Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, iš viso per 2015 m. gimė 31 475 kūdikiai. Beveik 56 proc. jų pagimdė moterys iki 29 metų. Jaunimo reikalų departamento duomenimis, vidutinis moters amžius gimdant vaiką nuo 2011 m. kasmet nestipriai ilgėjo. 2011 m. moteris pirmo vaiko susilaukė vidutiniškai 26,5 m. amžiaus, o 2015 m. – 27,1. Dažnai jaunos šeimos susiduria su įvairiomis socialinėmis problemomis, tokiomis kaip nedarbas, prasti ar nepakankami socialiniai įgūdžiai, mažos pajamos, prastos gyvenimo sąlygos ir kt., todėl šeimos kūrimas tampa antraeiliu vaidmeniu jaunų žmonių gyvenime. Būtent tai prisideda prie demografinių rodiklių mažėjimo (2015 m. gimusiųjų skaičius buvo 31 475, o 2016 m. – 31 153). Lietuvoje nepakanka priemonių, kurias pasitelkiant būtų galima spręsti anksčiau minėtas jaunose šeimose kylančias problemas.

6.3. 2009 m. AJC ir AJE veiklose dalyvavo 3 900 jaunų žmonių. Per 2016 m. AJC ir AJE, gavusių finansavimą iš Jaunimo reikalų departamento, veiklose dalyvavo 6849 jauni žmonės. Šie rodikliai rodo, kad per septynerius metus (2009–2016 m.) į AJC ir AJE pavyko pritraukti beveik du kartus daugiau jaunų žmonių. Pastebimas didelis jaunimo įsitraukimo į užimtumą skatinančias veiklas padėties gerėjimas. Į AJC ir AJE įtrauktų jaunų žmonių skaičiai rodo su jaunimu dirbančių

organizacijų tobulėjimą įtraukiant į AJC ir AJE nedirbanti, nesimokanti ir mokymuose nedalyvaujanti jaunimą. Tam, kad situacija ir toliau gerėtų, būtina ir toliau užtikrinti nedirbančių, nesimokančių ir mokymuose nedalyvaujančių jaunų žmonių įtraukimą į AJC ir AJE. Kaip vieną iš galimų jaunimo laisvalaikio užimtumo situacijos tobulinimo būdų būtų galima naudoti įvairias darbo su jaunimu formas, pavyzdžiui, mobilų darbą su jaunimu ir (ar) darbą su jaunimu gatvėje.

7. 4 problema – nesudaromos palankios sąlygos įtraukti jaunus žmones į jaunimo organizacijų ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklą.

7.1. Pastebima tendencija, kad jauni žmonės dažniausia laisvalaikį leidžia prie kompiuterio. 2013 m. Eurobarometro duomenimis, Lietuva yra viena iš trijų Europos Sąjungos valstybių (kartu su Vengrija ir Kipru), kurių jaunimas yra nelinkęs įsitraukti į visuomeninę veiklą (Lietuvoje – 63 proc., Kipre – 67 proc., Vengrijoje – 63 proc., Europos Sąjungos vidurkis – 44 proc.). Maždaug trečdalis (32,8 proc.) jaunų žmonių nesutinka, kad jie turi galimybių įdomiai praleisti savo laisvalaikį. Šiek tiek daugiau nei pusė (51,1 proc.) jaunų žmonių nesutinka, kad turi pakankamai lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio leidimo formą. Iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto skiriamo finansavimo jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų institucinių programų vienam tiesioginiam dalyviui tenkanti dalis 2015 m. buvo 7,3 Eur, o tai yra dvigubai mažiau negu 2011 m. Lėšų suma 1 tiesioginiam dalyviui nedidėja, nes reikalaujama iš jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų pritraukti į nurodytą organizacijų veiklą naujų narių (tiesioginių dalyvių), kurių skaičius didėja sparčiau, nei didėja Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų kiekis institucinės paramos programoms. Mažas jaunimo įsitraukimas į jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklą vis dar yra problema, todėl būtina remti jaunimo ir su jaunimu dirbančias organizacijas, gerinant jų organizacinius gebėjimus, išlaikant savitumą ir veiklos nuoseklumą.

7.2. Lietuvoje tautinių mažumų jaunimas, kaip ir Lietuvos jaunimas, vis dar neaktyviai įsitraukia į dalyvavimą Lietuvos ekonominiame, pilietiniame ir visuomeniniame gyvenime. Vis dėlto, lyginant Lietuvoje gyvenančių tautinėms mažumoms priklausančių asmenų padėties tyrimo ir rezultatų analizės ataskaitą, atliktą Lietuvos socialinių tyrimų centro, ir 2014 m. pilietinės galios indekso rezultatus (tyrimas atliktas viešosios įstaigos „Pilietinės visuomenės institutas“), galima teigti, jog tautinėms mažumoms priklausančios Lietuvos gyventojai mažiau dalyvauja vietos bendruomenės veiklose (2015 m. dalyvavo 24 proc. tautinių mažumų atstovų ir 33 proc. lietuvių), todėl būtina imtis veiksmų, kurie palengvintų tautinių mažumų jaunimo, gyvenančio Lietuvoje, integraciją, ugdytų toleranciją tautinių mažumų atžvilgiu bei abipusį supratimą.

7.3. Ryšys tarp Lietuvos jaunimo ir tarp užsienyje gyvenančio lietuvių kilmės jaunimo nėra tvirtas. Siekiant užtikrinti glaudų ryšį tarp Lietuvos jaunimo ir užsienyje gyvenančio lietuvių kilmės jaunimo, būtina skatinti Lietuvoje ir užsienyje veikiančias jaunimo ir su jaunimu dirbančias organizacijas bendradarbiauti ir bendromis pastangomis užtikrinti tautinio identiteto ir kultūros saugojimą bei puoselėjimą, sudaryti sąlygas užsienio lietuvių kilmės jaunimui aktyviau įsitraukti į Lietuvos socialinę ir kultūrinę gyvenimą, užmezgant ir plėtojant ryšius su Lietuvoje veiklą vykdančiomis jaunimo ir su jaunimu dirbančiomis organizacijomis.

7.4. Būdamas savanoriu, jaunas žmogus įgyja bendravimo ir bendradarbiavimo patirties, taip pat ugdoma ir jo dalykinė kompetencija, kuri vėliau padeda tiek integruojantis į darbo rinką, tiek plėtojant darbinę veiklą. Nepaisant to, kad savanoriška veikla turi daug teigiamų aspektų, vis dar nepakankamai reglamentuojama nevyriausybinų organizacijų, organizuojančių savanorišką veiklą, veikla, nenustatyti vienodi jų veiklos standartai. Norint tobulinti jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklos sistemą, būtina išanalizuoti jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklą reglamentuojančius teisės aktus, įvertinti nurodytoms organizacijoms skiriamo finansavimo

taiklumą, galimybes nustatyti jų veiklos kokybinius standartus, nes vis dar trūksta sistemisko jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklos koordinavimo ir jų vykdomos veiklos kokybės priežiūros užtikrinimo.

8. 5 problema – nepakankamai aktyvus viešojo, privataus ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimas plėtojant ir tobulinant jaunimo politikos įgyvendinimą.

8.1. Lietuvoje nėra atliekama išsamių statistinių tyrimų apie jaunimo padėtį Lietuvoje. Sužinojus, kokie yra jaunimo, gyvenančio visoje šalyje, poreikiai, įpročiai, gyvenimo būdas, galima taikyti tikslingas jaunimo politikos priemones, įvertinant konkrečių savivaldybių ir (ar) regionų ypatumus. Paskutinis jaunimo problematikos tyrimas, atliktas Jaunimo reikalų departamento užsakymu įgyvendinant projektą „Integruotos jaunimo politikos plėtra“, buvo atliktas 2012 m. Šiuo metu informacija yra nebeaktuali, tyrimo duomenis reikia atnaujinti. Tam, kad jaunimo problematikos tyrimai būtų atliekami dažniau, 2010 m. Jaunimo reikalų departamento užsakymu, buvo parengta metodika, reikalinga jaunimo problematikos tyrimams savivaldybėse atlikti, kurios tikslas – parengti jaunimo padėtį atspindinčių rodiklių sistemą, apimančią visas jaunimo politikos įgyvendinimo sritis. Kad nurodyta sistema ir toliau būtų plėtojama, būtina užtikrinti nuoseklią jaunimo padėties stebėseną, kurią vykdyti padeda jaunimo reikalų tyrėjų tinklas, dalyvaujantis atliekant jaunimo problematikos tyrimus. Vis dėlto, nepaisant to, kad jaunimo reikalų tyrėjų tinklas veikia, jaunimo problematikos tyrimai atliekami, tačiau tyrėjų veikla turėtų būti aktyvesnė, nes jaunimo padėtį analizuojančių tyrimų poreikis vis dar yra didelis.

8.2. Jaunimo politika, remiantis Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymu, yra horizontalioji politikos sritis, apimanti daugelį sričių: pilietiškumo ugdymą, švietimą, neformalųjį švietimą, darbą ir užimtumą, apsirūpinimą būstu, laisvalaikį, kultūrą, socialinę ir sveikatos apsaugą, sveikatingumą, sportą, narkomanijos ir kitų priklausomybės formų prevenciją, nusikalstamumo prevenciją ir kt. Todėl ją plėtojant svarbu užtikrinti žinybų bei viešojo, privataus ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimą, kad valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos bendrautų ir bendradarbiautų tarpusavyje, spręsdamos su jaunimu susijusius klausimus, juos derindamos su jaunais žmonėmis ar jaunimui atstovaujančiomis organizacijomis. Turi būti kuriami tarpžinybinio bendradarbiavimo tinklai, kurie apimtų ne tik AJC ir AJE, bet ir jaunimo reikalų koordinatorius, savivaldybių administracijų švietimo skyrius, policiją, probacijos tarnybas, seniūnus ir socialinius darbuotojus, švietimo įstaigas, vietos darbdavius ir kt. Įgyvendinant jaunimo politiką Lietuvoje, Lietuvos valstybės institucijoms taip pat būtina bendradarbiauti su užsienio institucijomis, siekiant perimti užsienio geruosius pavyzdžius. 2015 m. buvo surengtas tarptautinis renginys „Atvirojo darbo su jaunimu įtaka Jaunimo garantijų įgyvendinimui“, kurio tikslas – aptarti sėkmes ir problemas įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą ir ypač – atvirojo darbo su jaunimu vaidmenį ugdant jaunų žmonių įgūdžius, reikalingus darbo rinkoje ir integruojantis į švietimo sistemą. Renginio metu buvo suformuluotos rekomendacijos, patariančios, kaip vykdyti atvirąjį darbą su jaunimu. Nors tarptautiniai renginiai vyksta, tačiau bendradarbiavimas tarp viešojo, privataus ir nevyriausybinių sektorių, vietos savivaldos, nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis vis dar nėra užtikrintas. Tam, kad būtų užtikrintas sklandus tarpžinybinio bendradarbiavimo tinklo veikimas ir tobulinimas, valstybės institucijos turi nuolat bendradarbiauti tiek su užsienio valstybių, tiek su savivaldybių institucijomis, keistis informacija ir gerąja praktika.

III SKYRIUS

VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMAS IR FINANSAVIMAS

9. Veiksmų plano įgyvendinimo laikotarpis – 2017–2019 metai.

10. Veiksmų plano įgyvendinimą koordinuoja Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Įgyvendinant Veiksmų planą dalyvauja: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Lietuvos statistikos departamentas, uždaroji akcinė bendrovė „Investicijų ir verslo garantijos“, VšĮ „Versli Lietuva“, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras, Valstybinis psichikos sveikatos centras, Higienos institutas, Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras, Radiacinės saugos centras.

11. Veiksmų plano 1 priede nurodyti Veiksmų plano įgyvendinimo priemonių atsakingi vykdytojai, pasibaigus kiekvienam kalendorinių metų ketvirčiui, iki kito ketvirčio pirmojo mėnesio 15 dienos teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai informaciją apie Veiksmų plano vykdymą.

12. Veiksmų plano įgyvendinimo priemonės finansuojamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis ir kitomis teisėtai gautomis lėšomis.

13. Veiksmų plano vertinimo kriterijai ir jų reikšmės pateikti Veiksmų plano 2 priede.

Nacionalinės jaunimo politikos
2011–2019 metų plėtros programos
įgyvendinimo 2017–2019 metų veiksmų
plano
1 priedas

**NACIONALINĖS JAUNIMO POLITIKOS 2011–2019 METŲ PLĖTROS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO 2017–2019 METŲ
VEIKSMŲ PLANO UŽDAVINIAI, VEIKSMAI, VYKDYMO TERMINAI, NUMATOMOS LĖŠOS IR ATSAKINGI
VYKDYTOJAI**

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
1 tikslas – užtikrinti įvairaus jaunimo poreikius atitinkančią socialinės apsaugos, švietimo ir sveikatos sistemų plėtrą						
1.1. Užtikrinti geresnes jaunimo užimtumo galimybes – skatinti ekonominį ir socialinį verslumą, sudaryti palankias sąlygas jauniems žmonėms aktyviai dalyvauti darbo rinkoje bei derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus	1.1.1. remti jaunimo verslumą, įgyvendinant ir finansuojant jaunimo verslumui ugdyti ir skatinti skirtus projektus ⁱ	2017–2019 m.	4 600	4 600	4 600	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Jaunimo reikalų departamentas)
	1.1.2. skirti paramą ūkininkams, verslą steigiantiems jauniems žmonėms ekonominės veiklos pradžia kaimo vietovėse ⁱⁱ	2017–2019 m.	500	500	500	Žemės ūkio ministerija
	1.1.3. skirti paramą investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai ⁱⁱⁱ	2017–2019 m.	1 000	1 000	1 000	Žemės ūkio ministerija
	1.1.4. teikti informavimo ir konsultavimo paslaugas jauniems žmonėms, kad,	2017–2019 m.	869	1 738	1 700	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos darbo

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
	besirinkdami profesiją, jie priimtų sprendimus įvertinę darbo rinkos reikmes ^{iv}					birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža) (nuo 2018 m. spalio 1 d. – Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba), Jaunimo reikalų departamentas
	1.1.5. inicijuoti glaudų aukštųjų mokyklų ir verslo įmonių bendradarbiavimą, sudarant sąlygas studentams atlikti praktiką ^v	2017–2019 m.	1 737,7			Švietimo ir mokslo ministerija, Jaunimo reikalų departamentas
	1.1.6. plėtoti ir tobulinti Lietuvos darbo biržos (nuo 2018 m. spalio 1 d. – Užimtumo tarnybos) Jaunimo darbo centrų informavimo ir konsultavimo paslaugų teikimo jauniems žmonėms veiklą	2017–2019 m.	–	–	–	Lietuvos darbo birža (nuo 2018 m. spalio 1 d. – Užimtumo tarnyba)
	1.1.7. formuoti mokinių ir studentų, pageidaujančių dirbti vasaros atostogų metu, duomenų banką, informuoti darbdavius apie moksleivius bei studentus, pageidaujančius dirbti vasaros	2017–2019 m.	–	–	–	Lietuvos darbo birža (nuo 2018 m. spalio 1 d. – Užimtumo tarnyba), Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Švietimo ir mokslo

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
	atostogų metu trumpalaikius (sezoninius) darbus					ministerija, Jaunimo reikalų departamentas
	1.1.8. vykdyti bedarbių iki 29 m. profesinį mokymą	2017–2019 m.	–	–	–	Lietuvos darbo birža (nuo 2018 m. spalio 1 d. – Užimtumo tarnyba)
	1.1.9. teikti informavimo, konsultavimo paslaugas įkalinimo įstaigose esantiems nuteistiems jauniems žmonėms, siekiant ugdyti jų darbo paieškos įgūdžius	2017–2019 m.	–	–	–	Lietuvos darbo birža (nuo 2018 m. spalio 1 d. – Užimtumo tarnyba), Jaunimo reikalų departamentas
	1.1.10. užtikrinti sklandų jaunų žmonių, kurie nedirba, nesimoko ir nedalyvauja aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse, perėjimą po nedarbo, neveiklumo laikotarpio ar studijų į darbo rinką, švietimo sistemą, skatinant atvirąjį darbą su jaunimu per atvirose jaunimo centrus ir erdves	2017–2019 m.	–	–	–	Jaunimo reikalų departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	1.1.11. sudaryti sąlygas jaunimui pasinaudoti finansų inžinerijos priemone „Verslumo skatinimo fondas“ ir subsidijomis verslo pradžia ^{vi}	2017–2019 m.	5 400	9 137	3 500	Uždaroji akcinė bendrovė „Investicijų ir verslo garantijos“, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	1.1.12. darbdaviams,	2017–2019 m.	4 200	4 500	4 500	Uždaroji akcinė bendrovė

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
	įdarbinusiems darbinės patirties neturinčius jaunos žmones nuo 18 iki 29 m., kompensuoti dalį darbo užmokesčio išlaidų ^{vii}					„Investicijų ir verslo garantijos“, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	1.1.13. įgyvendinti Nacionalinę jaunimo savanoriškos veiklos programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. A1-73 „Dėl Nacionalinės jaunimo savanoriškos veiklos programos patvirtinimo“	2017–2019 m.	596,4 48,4 ^{viii} 548 ^{ix}	425,8 34,6 ⁸ 391,2 ⁹	–	Jaunimo reikalų departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	1.1.14. teikti informaciją ir konsultacijas ketinantiems pradėti verslą asmenims, tarp jų ir jauniems žmonėms, pagrindiniais verslo organizavimo klausimais ^x	2017–2019 m.	33,4	33,4	38,3	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, VšĮ „Versli Lietuva“
	1.1.15. organizuoti verslumo skatinimo renginius (seminarus) ketinantiems pradėti verslą, įskaitant socialinį verslą, asmenims, įskaitant jaunos žmones ¹⁰	2017–2019 m.	26,2	26,2	35,6	Ūkio ministerija, VšĮ „Versli Lietuva“
	1.1.16. suorganizuoti „Login Startup Fair“ renginį ¹⁰	2017–2019 m.	6,1	6,1	6,1	Ūkio ministerija, VšĮ „Versli Lietuva“
	1.1.17. teikti konsultacines	2017–2019 m.	–	–	–	Ūkio ministerija, VšĮ „Versli

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
	paslaugas tikslinių grupių, tarp jų ir jaunų žmonių, įsteigtiems smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams, vykdančioms veiklą ne ilgiau kaip 5 metus, verslo plėtros (kartu ir socialinio verslo) klausimais					Lietuva“
1.2. Sukurti geresnes sąlygas jaunimui ir jaunoms šeimoms apsirūpinti būstu	1.2.1. atlikti analizę, nustatančią, kokios priemonės padėtų jaunimui ir jaunoms šeimoms apsirūpinti būstu	2017–2019 m.	–	–	–	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	1.2.2. išanalizuoti ir pateikti siūlymus dėl jaunoms šeimoms (iki 35 m., neatsižvelgiant į pajamas) paramos pirmam būstui įsigyti teikimo formų ir sąlygų taikymo	2017 m.	–	–	–	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	1.2.3. pateikti pasiūlymus dėl teisinių, administracinių ir kitų reikalingų prielaidų paramai jaunoms šeimoms (iki 35 m., neatsižvelgiant į pajamas) teikti sukūrimo	2017 m.	–	–	–	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
1.3. Skatinti jaunimą pritaikyti savo įgytus gebėjimus Lietuvoje, taip spręsti migracijos problemas	1.3.1. atlikti visuomenės apklausą, padėsiančią nustatyti, kokios priemonės paskatintų jaunimą pritaikyti įgytą išsilavinimą ir patirtį Lietuvoje	2017–2019 m.	–	–	–	Jaunimo reikalų departamentas

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
1.4. Kurti jaunimui saugią aplinką – užtikrinti veiksmingą jaunimo nusikalstamumo prevenciją	1.4.1. įgyvendinant vaikų ir jaunimo užimtumo ir nusikalstamumo prevencijos priemones, skatinti jaunimo ir su jaunu dirbančių organizacijų bendradarbiavimą su teisėsaugos ir kitomis institucijomis	2017–2019 m.	–	–	2	Jaunimo reikalų departamentas, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Kalėjų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Kalėjų departamentas), Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas)
	1.4.2. organizuoti mokymus įkalinimo įstaigose esantiems nuteistiems jauniems žmonėms, skatinant juos siekti bendrojo ir specialiojo išsilavinimo, sudaryti galimybę įgyti profesinių žinių ir praktinių įgūdžių, suteikti aktualios informacijos apie socialinę paramą, švietimo paslaugas, įsidarbinimo galimybes, taip pat teisinę informaciją, susijusią su jų grįžimu į laisvę	2017–2019 m.	–	–	–	Kalėjų departamentas
1.5. Plėtoti jaunimo sveikatos apsaugos sistemą – gerinti	1.5.1. užtikrinti Jaunimo sveikatos tinklo veiklą, sudarant galimybes jaunimui gauti	2017–2019 m.	–	–	–	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Sveikatos

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
jaunimo sveikatos stebėseną, skatinti sveikatingumą ir fizinį aktyvumą bei užtikrinti įvairių priklausomybės formų prevenciją	patikimą, sistemingą, lengvai prieinamą ir patrauklią formą pateiktą informaciją, skirtą sveikatai stiprinti ir jaunimui įgalinti rinktis sveiką gyvenimo būdą					mokymo ir ligų prevencijos centras
	1.5.2. rengti ir skleisti informaciją, skatinančią jaunimą rinktis sveiką gyvenimo būdą ir elgtis pavyzdingai	2017–2019 m.	–	–	–	Valstybinis psichikos sveikatos centras, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Jaunimo reikalų departamentas
	1.5.3. įrengti universalias dirbtinės dangos sporto aikšteles, skirtas asmenims, įskaitant jaunos žmones, įtraukti į sveikatinimo ir fizinio aktyvumo veiklą	2017–2019 m.	297	297	260	Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Kūno kultūros ir sporto departamentas), Švietimo ir mokslo ministerija
	1.5.4. ugdyti jaunimo pilietiškumą ir sveikos gyvensenos įgūdžius per kūno kultūros modulį „Krašto gynyba“	2017–2019 m.	–	–	–	Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija
	1.5.5. atlikti jaunimo (18–29 m.) sveikatos priežiūros ir gyvensenos analizę, remiantis Lietuvos suaugusių gyventojų gyvensenos tyrimo duomenimis	2018–2019 m.	–	–	–	Higienos institutas

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
	1.5.6. atlikti visuomenės sveikatos technologijos, skirtos rūkymo paplitimui tarp jaunimo mažinti, veiksmingumo vertinimą	2017 m.	–	–	–	Higienos institutas
	1.5.7. ugdyti jaunimo atsakingos lytinės sveikatos elgsenos ir higienos įgūdžius, organizuojant interaktyvius užsiėmimus, akcijas, konkursus ir kt.	2017–2019 m.	–	–	–	Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras
	1.5.8. organizuoti mokomuosius vizitus bendrojo ugdymo ir profesinių mokyklų mokiniams bei aukštųjų mokyklų studentams	2017–2019 m.	–	–	–	Radiacinės saugos centras
	1.5.9. organizuoti ir vykdyti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ankstyvosios intervencijos mokymus su jaunimu dirbantiems asmenims	2017–2019 m.	–	1	2 ^{xi}	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Jaunimo reikalų departamentas
2 tikslas – ugdyti sąmoningą, pilietišką, patriotišką, brandžią, kultūringą ir kūrybingą jauno žmogaus, gebančio būti aktyvia įvairialypės visuomenės dalimi, asmenybę						
2.1. Plėtoti neformalųjų švietimą, siekiant formaliojo ir neformaliojo švietimo sąveikos	2.1.1. tobulinti neformaliojo vaikų švietimo finansavimo sistemą	2017–2019 m.	9 720	9 720	9 720	Švietimo ir mokslo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Jaunimo reikalų departamentas
	2.1.2. tobulinti neformaliojo	2017–2019 m.	–	–	–	Švietimo ir mokslo

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
	švietimo metu įgytų kompetencijų pripažinimo stojant į aukštąsias mokyklas ar integruojantis į darbo rinką teisinį reguliavimą, sukuriant neformaliojo švietimo metu įgytų kompetencijų pripažinimo sistemą					ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Ūkio ministerija, Jaunimo reikalų departamentas
	2.1.3. peržiūrėti ir, jei reikia, tobulinti teisės aktus, kuriais valstybės ir (ar) savivaldybių institucijos bei įstaigos būtų įpareigos rinkti duomenis apie pasitraukusį iš švietimo sistemos jaunimą, skatinti socialinių partnerių ir nevyriausybinę organizacijų bendrus veiksmus dėl per anksti iš švietimo sistemos pasitraukusio jaunimo užimtumo ir grąžinimo į mokyklas	2017–2019 m.	–	–	–	Švietimo ir mokslo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Švietimo informacinių technologijų centras, Jaunimo reikalų departamentas
2.2. Sudaryti sąlygas jaunimo kultūrinei edukacijai, skatinti jaunimo kūrybiškumą	2.2.1. įgyvendinti kultūros ir kultūrinės edukacijos skatinimo iniciatyvas	2017–2019 m.	–	–	–	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos kultūros taryba
2.3. Skatinti jaunus žmones aktyviai	2.3.1. teikti metodinę, informacinę ir kitokią pagalbą,	2017–2019 m.	20	20	20	Švietimo ir mokslo ministerija, Jaunimo reikalų

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
dalyvauti visuomeniniame gyvenime ir ugdyti jų pilietines kompetencijas	padedančią stiprinti bendrojo ugdymo programas įgyvendinančiose mokyklose veikiančią mokinių savivaldą					departamentas
	2.3.2. skatinti teisėtą jaunimo darbą ir ugdyti jaunimo saugaus darbo įgūdžius, rengiant konsultacijas, seminarus ir kitus edukacinius renginius	2017–2019 m.	–	–	–	Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos darbo birža (nuo 2018 m. spalio 1 d. – Užimtumo tarnyba), Jaunimo reikalų departamentas
	2.3.3. konkurso būdu atrinkti ir finansuoti projektus, skatinančius inovacijas jaunimo politikos įgyvendinimo srityje, siekiant kurti naujas jaunimo įtraukimo į pilietinį gyvenimą formas	2018–2019 m.	–	10	–	Jaunimo reikalų departamentas, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Socialinių paslaugų priežiūros departamentas)
3 tikslas – išplėtoti ir koordinuoti darbo su jaunimu sistemą ir užtikrinti jaunimo užimtumo infrastruktūros plėtrą						
3.1. Plėtoti esamas ir kurti naujas jaunimo užimtumui ir ugdymui palankias erdves – suteikti daugiau galimybių socialinę atskirtį patiriančiam jaunimui	3.1.1. organizuoti metodinės ir informacinės pagalbos teikimą atviriesiems jaunimo centrams ir erdvėms	2017–2019 m.	12	12	20	Jaunimo reikalų departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	3.1.2. konkurso būdu atrinkti ir finansuoti atvirųjų jaunimo centrų ir erdvių veiklos projektus, kurie skatintų jaunus	2017–2019 m.	100	276	600	Jaunimo reikalų departamentas, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
	žmones tobulėti socialinėje, edukacinėje ir asmeninėje srityse					
3.2. Tobulinti esamą pagalbos (metodinės, informacinės, psichologinės ir kt.) šeimai sistemą, siekiant spręsti šeimoje kylančias problemas	3.2.1. rengti ir platinti šviečiamojo pobūdžio tėvams skirtą informaciją apie vaikų ir jaunimo ugdymą	2017–2019 m.	–	–	–	Švietimo ir mokslo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	3.2.2. finansuoti bendravimo su vaiku kursus vaikų tėvams, globėjams, rūpintojams, kurie yra nepasiturintys gyventojai	2017–2019 m.	9	9	9	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
3.3. Plėtoti turiningą, aktyvų, kokybišką jaunimo ugdymą laisvalaikio	3.3.1. konkurso būdu atrinkti ir finansuoti mobiliojo darbo su jaunimu ir (ar) darbo su jaunimu gatvėje programas, siekiant užtikrinti jaunimo miestuose arba jaunimo, gyvenančio kaimiškose vietovėse, atokiose gyvenvietėse, laisvalaikio užimtumą ir socialinę aprėptį	2017–2019 m.	–	87	100	Jaunimo reikalų departamentas, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas
	3.3.2. organizuoti informacinės ir metodinės pagalbos teikimą asmenims, įstaigoms ir organizacijoms, vykdančioms mobilųjį darbą su jaunimu ir (ar) darbą su jaunimu gatvėje	2017–2019 m.	–	10	12	Jaunimo reikalų departamentas
	3.3.3. konkurso būdu atrinkti ir skirti stipendijas su jaunimu dirbantiems specialistams,	2018–2019 m.	–	1	–	Jaunimo reikalų departamentas

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
	skatinant darbo su jaunimu plėtrą regionuose					
3.4. Formuoti teigiamą jaunimo požiūrį į šeimą, motinystę, tėvystę, vaikystę ir gyvybę	3.4.1. organizuoti švietimo priemonės: socialinę reklamą, renginius, informacines kampanijas apie šeimos vertę visuomenės gyvenime, pozityvių santykių šeimoje svarbą bei kartų solidarumą ^{xii}	2017–2019 m.	42	15	–	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
4 tikslas – sudaryti palankias sąlygas nuosekliai ir kokybiškai jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklai, siekiant aktyvesnio jaunimo į(si)traukimo į organizuotą veiklą						
4.1. Užtikrinti reikiamą paramą jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms – gerinti jų organizacinius gebėjimus, išlaikyti jų savitumą ir veiklos nuoseklumą	4.1.1. konkurso būdu atrinkti ir finansuoti projektus, skirtus jaunų žmonių narystei jaunimo organizacijose bei organizacijose, vienijančiose kitas jaunimo organizacijas, jaunimo iniciatyvas ^{xiii}	2017–2019 m.	616 402 ⁸ 214 ⁹	615 401 ⁸ 214 ⁹	1014 800 ⁸ 214 ⁹	Jaunimo reikalų departamentas, Žemės ūkio ministerija, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas
	4.1.2. skatinti jaunų žmonių pilietiškumą ir jaunimo, nepriklausančio jaunimo organizacijoms, iniciatyvas	2017–2019 m.	–	–	10	Jaunimo reikalų departamentas
	4.1.3. skatinti jaunimo pilietinės, mokslinės, verslumo, kūrybinės ir sportinės veiklos iniciatyvas	2017–2019 m.	608	608	608	Švietimo ir mokslo ministerija
4.2. Skatinti jaunimą aktyviau dalyvauti vietos bendruomenių	4.2.1. įgyvendinti sportinio pobūdžio programas ir projektus, skirtus vaikams ir jaunimui	2017–2019 m.	238	238	238	Kūno kultūros ir sporto departamentas

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
gyvenime, nevyriausybinių organizacijų ir savanoriškoje veikloje	4.2.2. plėtoti jaunimo ir savivaldybių bendruomenių ar bendruomeninių organizacijų bendradarbiavimą, atsižvelgiant į jaunimo interesus, poreikius ir įtraukiant jaunimą į savivaldybės ir (ar) gyvenamosios vietos bendruomenių problemų sprendimo procesus ^{xiv}	2017–2019 m.	–	–	–	Žemės ūkio ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Jaunimo reikalų departamentas
	4.2.3. parengti teisės aktų projektus, užtikrinančius Nacionalinės jaunimo savanoriškos veiklos modelio diegimą ir įgyvendinimą	2017–2019 m.	–	–	–	Jaunimo reikalų departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	4.2.4. diegti Nacionalinės jaunimo savanoriškos veiklos modelį Lietuvos savivaldybėse	2017–2019 m.	–	–	–	Jaunimo reikalų departamentas
	4.2.5. konkurso būdu atrinkti ir finansuoti savanorišką veiklą organizuojančias organizacijas, siekiant įtraukti jaunimą į savanorišką veiklą	2017–2019 m.	–	100	300	Jaunimo reikalų departamentas, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas
4.3. Skatinti aktyvų tautinių mažumų jaunimo dalyvavimą ekonominiame, pilietiniame ir viešajame gyvenime, padėti jiems	4.3.1. įgyvendinti priemonės, kurios palengvintų tautinių mažumų jaunimo, gyvenančio Lietuvoje, integraciją, ugdytų toleranciją tautinių mažumų atžvilgiu bei abipusį supratimą	2017–2019 m.	28	28	28	Švietimo ir mokslo ministerija

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
integruotis į visuomenę						
4.4. Skatinti Lietuvos jaunimo nevyriausybines organizacijas aktyviau bendradarbiauti su pasaulio lietuvių jaunimu, bendromis pastangomis užtikrinti tautinio identiteto ir kultūros saugojimą bei puoselėjimą	4.4.1. sudaryti sąlygas užsienyje gyvenančiam lietuvių kilmės jaunimui aktyviau įsitraukti į Lietuvos socialinį ir kultūrinį gyvenimą, užmegzti ir plėtoti ryšius su Lietuvoje veiklą vykdančiomis jaunimo ir su jaunimu dirbančiomis organizacijomis	2017–2019 m.	4	4	4,3	Jaunimo reikalų departamentas
	4.4.2. remti užsienio lietuvių kilmės jaunimą vienijančių organizacijų iniciatyvas, susijusias su „Globalios Lietuvos“ idėjos sklaida ir užsienio lietuvių jaunimo ryšių su Lietuva stiprinimu	2017–2019 m.	5	5	5	Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija
	4.4.3. konkurso būdu skirti stipendijas užsienyje gyvenantiems jauniems profesionalams, siekiant skatinti jų grįžimą į Lietuvą, ir Lietuvoje gyvenantiems jauniems žmonėms, siekiant užtikrinti Lietuvos atstovavimą tarptautiniuose renginiuose	2018–2019 m.	–	1	–	Jaunimo reikalų departamentas
4.5. Tobulinti teisinę bazę, kad būtų sudarytos	4.5.1. išanalizuoti jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų	2018 m.	–	–	–	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Jaunimo reikalų

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
palankesnės sąlygos jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklai	veiklą reglamentuojančius teisės aktus ir, esant poreikiui, parengti jų pakeitimo projektus					departamentas
5 tikslas – užtikrinti žinybų ir sektorių bendradarbiavimą, plėtojant darnią, faktais ir žiniomis grįstą jaunimo politiką						
5.1. Sukurti struktūruotą jaunimo informavimo ir konsultavimo sistemą, siekiant, kad visa visuomenė vis geriau suvoktų jaunimo reikalus	5.1.1. diegiant bendrą jaunimo informavimo ir konsultavimo sistemą, užtikrinti jaunimo informavimo ir konsultavimo tinklo plėtrą ir palaikymą	2017–2019 m.	6	6	6	Jaunimo reikalų departamentas
	5.1.2. rengti ir skleisti informaciją, skatinančią geresnį visuomenės supratimą apie jaunimą	2017–2019 m.	3	3	5	Jaunimo reikalų departamentas
	5.1.3. užtikrinti nuoseklią ir kokybišką Europos Sąjungos informacinės programos jaunimui „Eurodesk“ veiklą Lietuvoje	2017–2019 m.	10,5	11	11	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Jaunimo reikalų departamentas
5.2. Užtikrinti nuoseklią jaunimo padėties stebėseną, formuoti faktais ir žiniomis grįstą jaunimo politiką	5.2.1. rengti statistinę informaciją apie jaunimo padėtį Lietuvoje ir ją analizuoti	2017–2019 m.	–	–	–	Lietuvos statistikos departamentas, Švietimo ir mokslo ministerija, Jaunimo reikalų departamentas
	5.2.2. remiantis Ilgalaike jaunimo problematikos tyrimų koncepcija, patvirtinta Jaunimo reikalų departamento prie	2017–2019 m.	–	–	100	Jaunimo reikalų departamentas

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
	Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2015 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 2V-78-(1.4) „Dėl Jaunimo problematikos tyrimų metodikos patvirtinimo“, vykdyti jaunimo padėties stebėseną Lietuvoje					
	5.2.3. koordinuoti periodiškai visose savivaldybėse vykdomą jaunimo politikos kokybės vertinimą ir stebėseną	2017–2019 m.	–	–	–	Jaunimo reikalų departamentas, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	5.2.4. plėtoti Jaunimo reikalų tyrėjų tinklą	2017–2019 m.	3,2	4	7	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	5.2.5. vykdyti savivaldybių jaunimo problemų sprendimo planų įgyvendinimo stebėseną ir užtikrinti jų įgyvendinimo tęstinumą	2017–2019 m.	–	–	100	Jaunimo reikalų departamentas
	5.2.6. įdiegti ir taikyti apklausų sistemą nekvalifikuotų, įgijusių nepaklausias darbo rinkoje profesijas jaunų žmonių integravimo į darbo rinką galimybėms įvertinti	2017–2019 m.	–	–	–	Lietuvos darbo birža (nuo 2018 m. spalio 1 d. – Užimtumo tarnyba)
5.3. Plėtoti žinybų ir sektorių bendradarbiavimą vietos savivaldos, nacionaliniu	5.3.1. plėtoti dvišalį ir (ar) daugiašalį bendradarbiavimą su užsienio valstybėmis jaunimo politikos srityje, analizuoti	2017–2019 m.	4,6	4	7	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Jaunimo reikalų departamentas

Uždaviniai	Veiksmai	Vykdymo terminas	Numatomos lėšos (tūkst. Eur)			Atsakingi vykdytojai
			2017 metai	2018 metai	2019 metai	
ir tarptautiniu lygmenimis	užsienio valstybių patirtį bei skleisti teigiamą Lietuvos jaunimo politikos formavimo ir įgyvendinimo patirtį					
	5.3.2. efektyvinti teritorinių darbo biržų skyrių (nuo 2018 m. spalio 1 d. – Užimtumo tarnybos) Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo komisijų veiklą, į jas įtraukiant įvairiems jaunimo interesams atstovaujančių organizacijų atstovus	2017–2019 m.	–	–	–	Lietuvos darbo birža (nuo 2018 m. spalio 1 d. – Užimtumo tarnyba)
	5.3.3. parengti Nacionalinės jaunimo politikos plėtros 2020–2028 metų programos projektą	2017–2019 m.	–	–	–	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Jaunimo reikalų departamentas
Iš viso finansavimas:		93 825				
Valstybės biudžeto lėšos:			11 568,8	11 907,6	12 974,3	
Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos:			17 396,7	22 145,9	16 094	
		1737,7 ^{xv}				

Papildyta priedu:

Nr. [A1-526](#), 2018-09-28, paskelbta TAR 2018-10-01, i. k. 2018-15398

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-564](#), 2018-10-12, paskelbta TAR 2018-10-15, i. k. 2018-16170

Priedų pakeitimai:

A1-181_planas_2pr

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-526](#), 2018-09-28, paskelbta TAR 2018-10-01, i. k. 2018-15398

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-635](#), 2017-12-21, paskelbta TAR 2017-12-22, i. k. 2017-20742

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. balandžio 13 d. įsakymo Nr. A1-181 „Dėl Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programos įgyvendinimo 2017–2019 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-526](#), 2018-09-28, paskelbta TAR 2018-10-01, i. k. 2018-15398

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. balandžio 13 d. įsakymo Nr. A1-181 „Dėl Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programos įgyvendinimo 2017–2019 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-564](#), 2018-10-12, paskelbta TAR 2018-10-15, i. k. 2018-16170

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. balandžio 13 d. įsakymo Nr. A1-181 „Dėl Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programos įgyvendinimo 2017–2019 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

ⁱ Pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos (toliau – KPP) 2014–2020 m. priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“.

ⁱⁱ Pagal KPP 2014–2020 m. priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį „Parama ekonominės veiklos pradžiai kaimo vietovėse“.

ⁱⁱⁱ Pagal KPP 2014–2020 m. priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį „Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai.“

^{iv} Nurodomos Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos.

^v ES parama 2017–2019 m. laikotarpiui

^{vi} Pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos priemonę Nr. 07.3.3-FM-F-424 „Verslumo skatinimas 2014–2020“ ir Nr. 07.3.3-IVG-T-428 „Subsidijos verslo pradžiai“.

^{vii} Pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos priemonę Nr. 07.3.1-IVG-T-410 „Parama darbui“.

^{viii} Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

^{ix} Priemonė finansuojama iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų.

^x Numatyta įgyvendinant Ūkio ministerijos strateginio veiklos plano Ūkio plėtros ir konkurencingumo didinimo programą.

^{xi} Lėšas priemonei įgyvendinti 2019 m. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas ir Jaunimo reikalų departamentas skiria lygiomis dalimis, t. y. po 1 tūkstantį eurų.

^{xii} Pagal Vaiko gerovės 2016–2018 metų veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. A1-132 „Dėl Vaiko gerovės 2016 – 2018 metų veiksmų plano patvirtinimo“.

^{xiii} Pagal KPP priemonę LEADER finansuojamas kaimo vietovių vietos plėtros strategijas, kai sprendimus dėl projektų finansavimo priima vietos veiklos grupės – partnerystės principu tarp pilietinės visuomenės, vietos valdžios ir verslo sukurtos nevyriausybinės organizacijos.

^{xiv} Priemonė finansuojama pagal KPP 2014–2020 m. priemonę LEADER.

^{xv} Nurodoma ES parama 2017–2019 metų laikotarpiui.